

Υπόθεση C-242/22 PPU

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

6 Απριλίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:Tribunal da Relação de Évora – Secção Criminal – 2.ª Subsecção
[εφετείο Évora (Πορτογαλία) – 2ο ποινικό τμήμα]**Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:**

8 Μαρτίου 2022

Εκκαλών:

TL

Έτερος μετέχων στη διαδικασία:

Ministério Público (εισαγγελία)

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Έφεση του TL στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ενώπιον του Tribunal da Relação de Évora (εφετείου Évora, Πορτογαλία) κατά της διάταξης του Tribunal Judicial da Comarca de Beja (πρωτοδικείου Beja), με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση του TL περί ακύρωσης του περιοριστικού μέτρου υποβολής δήλωσης ταυτότητας και κατοικίας, της κλήτευσης προκειμένου να εμφανιστεί ενώπιον του δικαστηρίου για να τύχει ακρόασης σύμφωνα με το άρθρο 495, παράγραφος 2, του Código de Processo Penal (κώδικα ποινικής δικονομίας· στο εξής: ΚΠΔ) και της κοινοποίησης της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής, λόγω της παράλειψης ορισμού διερμηνέα ή της παράλειψης μετάφρασης σχετικά με τις πράξεις αυτές –ο TL είναι Μολδαβός υπήκοος ο οποίος δεν κατανοεί ούτε ομιλεί την πορτογαλική γλώσσα.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 1 έως 3 της οδηγίας 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία

και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ 2010, L 280, σ. 1), καθώς και του άρθρου 3 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ 2012, L 142, σ. 1).

Προδικαστικό ερώτημα

«Έχουν τα άρθρα 1 έως 3 της [οδηγίας 2010/64/ΕΕ] και το άρθρο 3 της [οδηγίας 2012/13/ΕΕ] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, θεωρούμενα μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε διάταξη εθνικού δικαίου η οποία, όσον αφορά την παράλειψη ορισμού διερμηνέα και την παράλειψη μετάφρασης ουσιωδών διαδικαστικών πράξεων σχετικά με κατηγορούμενο ο οποίος δεν κατανοεί τη γλώσσα της διαδικασίας, προβλέπει σχετική ακυρότητα, η οποία πρέπει να προταθεί, και καθιστά δυνατή την κάλυψη της ακυρότητας αυτής μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου;»

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία: άρθρα 1 έως 3.

Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών: άρθρα 3 και 6.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Código de Processo Penal (κώδικας ποινικής δικονομίας· στο εξής: ΚΠΔ): άρθρο 92, παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 120, παράγραφοι 1, 2, στοιχείο c, και 3, στοιχεία a και d, άρθρο 122 και άρθρο 196.

«Άρθρο 92

Γλώσσα των πράξεων και ορισμός διερμηνέα

1. Στις διαδικαστικές πράξεις, έγγραφες ή προφορικές, χρησιμοποιείται η πορτογαλική γλώσσα επί ποινή ακυρότητας.
2. Όταν ένα πρόσωπο που δεν είναι γνώστης της πορτογαλικής γλώσσας καλείται να μετάσχει στη διαδικασία, ορίζεται δωρεάν κατάλληλος διερμηνέας, ακόμη και αν το πρόσωπο που διευθύνει τη διαδικασία ή οποιοσδήποτε από τους μετέχοντες στη διαδικασία γνωρίζει τη γλώσσα που χρησιμοποιεί το εν λόγω πρόσωπο.

[...]

Άρθρο 120

Ακυρότητες που πρέπει να προταθούν

1. Οποιαδήποτε άλλη ακυρότητα, εκτός από αυτές που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, πρέπει να προτείνεται από τους ενδιαφερομένους και υπόκειται στους κανόνες που προβλέπονται στο παρόν και στο επόμενο άρθρο.

2. Συνιστούν ακυρότητες που πρέπει να προταθούν, εκτός από όσες προβλέπονται από άλλες νομοθετικές διατάξεις, και οι εξής:

[...]

ε) Η παράλειψη ορισμού διερμηνέα, όπου ο νόμος τον θεωρεί υποχρεωτικό.

[...]

3. Οι ακυρότητες που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους πρέπει να προτείνονται:

α) Σε περίπτωση ακυρότητας πράξης στην οποία ήταν παρών ο ενδιαφερόμενος, έως το τέλος της.

[...]

δ) Στις ειδικές διαδικασίες, κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας.

Άρθρο 122

Συνέπειες της κήρυξης της ακυρότητας

1. Η ακυρότητα συνεπάγεται το ανίσχυρο της πράξης στην οποία εμπεριέχεται, καθώς και των εξαρτημένων από αυτήν πράξεων οι οποίες ενδέχεται να επηρεαστούν από την ακυρότητα αυτή.

2. Κατά την κήρυξη της ακυρότητας καθορίζονται οι πράξεις που πρέπει να κηρυχθούν ανίσχυρες και διατάσσεται η επανάληψή τους, εφόσον κρίνεται αναγκαίο και εφικτό [...].

3. Κατά την κήρυξη της ακυρότητας το δικαστήριο διατάσσει τη διατήρηση της ισχύος όλων των πράξεων που τυχόν εκφεύγουν των συνεπειών της ακυρότητας.

Άρθρο 196

Δήλωση ταυτότητας και κατοικίας

[...]

3. Η δήλωση πρέπει να αναφέρει ότι [ο κατηγορούμενος] ενημερώθηκε:

- a) σχετικά με την υποχρέωση να εμφανίζεται ενώπιον της αρμόδιας αρχής ή να παραμένει στη διάθεσή της, όποτε το ορίζει ο νόμος ή όταν κλητεύεται δεόντως προς τούτο·
- b) σχετικά με την υποχρέωση να μην αλλάξει κατοικία ή να μην απουσιάσει από αυτήν για περισσότερες από πέντε ημέρες χωρίς να γνωστοποιήσει τη νέα του κατοικία ή τον τόπο όπου μπορεί να εντοπισθεί·
- c) σχετικά με το ότι οι μεταγενέστερες κοινοποιήσεις θα πραγματοποιούνται με απλό ταχυδρομείο στη διεύθυνση κατοικίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εκτός εάν ο κατηγορούμενος γνωστοποιήσει άλλη διεύθυνση, μέσω αίτησης που παραδίδεται ή αποστέλλεται με συστημένη επιστολή στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο διεξάγεται κατά τον συγκεκριμένο χρόνο η διαδικασία·
- d) σχετικά με το ότι η μη τήρηση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων νομιμοποιεί την εκπροσώπησή του από συνήγορο σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις στις οποίες δικαιούται ή υποχρεούται να παρίσταται αυτοπροσώπως, καθώς επίσης και τη διεξαγωγή της δίκης ερήμην του [...].
- e) σχετικά με το ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η δήλωση ταυτότητας και κατοικίας παύει να ισχύει μόνο με την απόσβεση της ποινής.

Σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ): άρθρο 6, παράγραφος 3.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο TL είναι Μολδαβός υπήκοος και δεν ομιλεί ούτε κατανοεί την πορτογαλική γλώσσα. Στις 10 Ιουλίου 2019 απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά του TL. Η σχετική πράξη συντάχθηκε στην πορτογαλική γλώσσα και μεταφράστηκε στη ρουμανική γλώσσα, επίσημη γλώσσα της Μολδαβίας. Την ίδια ημερομηνία διατάχθηκε εναντίον του το περιοριστικό μέτρο της δήλωσης ταυτότητας και κατοικίας (στο εξής: ΔTK), σύμφωνα με το άρθρο 196 του ΚΠΔ, και η διεύθυνση κατοικίας του καταγράφηκε στο σχετικό έγγραφο.
- 2 Δεν παρασχέθηκε στον TL μετάφραση της ΔTK στην επίσημη γλώσσα της Μολδαβίας, δηλαδή στη ρουμανική γλώσσα, ούτε ορίστηκε διερμηνέας στο κατηγορητήριο και στην υποβολή της ΔTK. Κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου ο TL εκπροσωπήθηκε από συνήγορο και

για τη μετάφραση της ακροαματικής διαδικασίας ορίστηκε διερμηνέας, η οποία ορκίστηκε δεόντως να εκτελέσει πιστά τα καθήκοντά της.

- 3 Με απόφαση της 11ης Ιουλίου 2019 η οποία κατέστη απρόσβλητη στις 26 Σεπτεμβρίου 2019 ο TL καταδικάστηκε κατόπιν σώρευσης ποινών σε μία ενιαία ποινή φυλάκισης τριών ετών, με αναστολή εκτέλεσης υπό όρους για το ίδιο χρονικό διάστημα, σε παρεπόμενη ποινή απαγόρευσης οδήγησης μηχανοκίνητων οχημάτων για περίοδο δώδεκα μηνών και σε χρηματική ποινή 80 ημερήσιων μονάδων προς έξι ευρώ ανά ημέρα, δηλαδή συνολικού ποσού 480 ευρώ, για τις αξιόποινες πράξεις της αντίστασης και καταναγκασμού προς δημόσιο υπάλληλο, η οποία προβλέπεται και τιμωρείται με το άρθρο 347, παράγραφος 2, του ποινικού κώδικα, της αμελούς οδήγησης μηχανοκίνητου οχήματος, η οποία προβλέπεται και τιμωρείται με τα άρθρα 291, στοιχεία α και β, και 69, παράγραφος 1, στοιχείο α, του ποινικού κώδικα, και της οδήγησης χωρίς νόμιμη άδεια, η οποία προβλέπεται και τιμωρείται με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, του Decreto-ley n.º 2/98 (νομοθετικού διατάγματος αριθ. 2/98).
- 4 Οι διάφορες προσπάθειες της Direção-Geral de Reinserção e Serviços Prisionais (γενικής διεύθυνσης επανένταξης και σωφρονιστικών υπηρεσιών· DGRSP) να έρθει σε επαφή με τον TL στη διεύθυνση κατοικίας που αναγραφόταν στην ΔΤΚ απέβησαν άκαρπες, περαιτέρω δε, στη δικογραφία δεν υπάρχει καμία ενημέρωση ως προς την αλλαγή κατοικίας.
- 5 Δυνάμει απόφασης της 7ης Ιανουαρίου 2021 ο TL κλητεύθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2021 για τους σκοπούς του άρθρου 495, παράγραφοι 1 και 2, του ΚΠΔ, με απλό ταχυδρομείο με βεβαίωση παράδοσης στο γραμματοκιβώτιο, το οποίο εστάλη στη διεύθυνση κατοικίας που αναγραφόταν στην ΔΤΚ, προκειμένου να εμφανιστεί ενώπιον του δικαστηρίου, για να τύχει ακρόασης σχετικά με τη μη τήρηση των καθηκόντων, των κανόνων συμπεριφοράς και των υποχρεώσεων που του είχαν επιβληθεί με την ανωτέρω απόφαση. Στις 6 Απριλίου 2021 κλητεύθηκε εκ νέου για νέα ημερομηνία στην ίδια διεύθυνση κατοικίας με απλό ταχυδρομείο με βεβαίωση παράδοσης στο γραμματοκιβώτιο. Οι κλητεύσεις αυτές συντάχθηκαν στην πορτογαλική γλώσσα. Ο TL δεν εμφανίστηκε στο δικαστήριο κατά την ορισθείσα ημερομηνία.
- 6 Στις 9 Ιουνίου 2021 εκδόθηκε διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής που είχε επιβληθεί στον TL και διατάχθηκε η έκδοση εντάλματος σύλληψης και φυλάκισής του. Η διάταξη αυτή κοινοποιήθηκε στη συνήγορο του TL και στον ίδιο τον TL στις 25 Ιουνίου 2021 με απλό ταχυδρομείο με βεβαίωση παράδοσης στο γραμματοκιβώτιο στη διεύθυνση κατοικίας που αναγραφόταν στην ΔΤΚ και κατέστη απρόσβλητη στις 20 Σεπτεμβρίου 2021. Η διάταξη αυτή κοινοποιήθηκε στον TL στην πορτογαλική γλώσσα, χωρίς να του παρασχεθεί η αντίστοιχη μετάφραση στη ρουμανική γλώσσα, επίσημη γλώσσα της Μολδαβίας.
- 7 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 ο TL συνελήφθη, για να εκτίσει την τριετή ποινή φυλάκισης. Το ένταλμα εκτελέστηκε στη νέα διεύθυνση κατοικίας του. Ο TL κρατείται στη φυλακή από εκείνη την ημερομηνία.

- 8 Στις 11 Οκτωβρίου 2021 ο TL διόρισε συνήγορο για τη διαδικασία. Στη συνέχεια, ζήτησε από το Tribunal Judicial da Comarca de Beja, Juízo de Competencia Genérica de Cuba (πρωτοδικείο Beja, γενικό δικαστήριο Cuba· στο εξής: πρωτοδικείο), την ακύρωση των ακόλουθων διαδικαστικών πράξεων λόγω της παράλειψης ορισμού διερμηνέα και της παράλειψης μετάφρασης:
- της υποβολής δήλωσης ταυτότητας και κατοικίας (ΔTK)·
 - της κλήτευσης προκειμένου να εμφανιστεί αυτοπροσώπως και να τύχει ακρόασης, σύμφωνα με το άρθρο 495, παράγραφος 2, του ΚΠΑ, σχετικά με την ανάκληση της αναστολής της ποινής φυλάκισης που του είχε επιβληθεί στο πλαίσιο της δίκης·
 - της κοινοποίησης της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της επιβληθείσας ποινής.
- 9 Με διάταξη της 20ής Νοεμβρίου 2021 το πρωτοδικείο απέρριψε την αίτηση του TL με το σκεπτικό ότι, δεδομένου ότι η παράλειψη ορισμού διερμηνέα και μετάφρασης των εν λόγω διαδικαστικών πράξεων συνιστούν σχετικές ακυρότητες που πρέπει να προταθούν, οι ακυρότητες αυτές είχαν καλυφθεί, διότι δεν είχαν προταθεί εντός των νομίμων προθεσμιών του άρθρου 120, παράγραφος 3, στοιχεία a και d, του ΚΠΑ.
- 10 Ο TL προσέβαλε τη διάταξη αυτή και άσκησε έφεση ενώπιον του Tribunal da Relação de Évora (στο εξής: αιτούν δικαστήριο), με την οποία ζητεί την εξαφάνιση της εφεσιβαλλόμενης διάταξης και την αντικατάστασή της με άλλη, η οποία θα κηρύσσει άκυρα το κατηγορητήριο, την ΔTK, τη διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής και την κοινοποίησή αυτής, καθώς επίσης ζητεί να κηρυχθούν άκυρες και όλες οι μεταγενέστερες διαδικαστικές πράξεις.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

Επιχειρήματα του TL

- 11 Ο TL προβάλλει ότι, όσον αφορά την ιεραρχία των πηγών του δικαίου, η κρατούσα εγχώρια θεωρία και νομολογία υποστηρίζουν ότι η ΕΣΔΑ κατέχει ενδιάμεση θέση μεταξύ του Συντάγματος της Πορτογαλικής Δημοκρατίας (στο εξής: Σύνταγμα) και των κοινών νόμων. Ως εκ τούτου, μολονότι στην πορτογαλική εσωτερική έννομη τάξη έχει ισχύ κατώτερη του Συντάγματος, η ΕΣΔΑ, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 8, παράγραφος 2, του Συντάγματος, είναι ανώτερης ισχύος από τους κοινούς νόμους, συνεπώς, σε περίπτωση σύγκρουσης με τον ΚΠΑ, υπερισχύει η ΕΣΔΑ.
- 12 Τα ελάχιστα μέτρα και οι ελάχιστοι κανόνες της ΕΣΔΑ, που ακολούθησαν τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελούν την αφετηρία των οδηγιών 2010/64 και 2012/13. Επομένως, η οδηγία 2010/64, η οποία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη*

Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 26 Οκτωβρίου 2010 και της οποίας η προθεσμία μεταφοράς στην πορτογαλική έννομη τάξη έληξε στις 27 Οκτωβρίου 2013, τυγχάνει άμεσης εφαρμογής στο εν λόγω κράτος μέλος από τις 28 Οκτωβρίου 2013, οπότε, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου των πραγματικών περιστατικών, τυγχάνει εφαρμογής εν προκειμένω.

- 13 Το γεγονός ότι η Πορτογαλία δεν έχει μεταφέρει την εν λόγω οδηγία δεν σημαίνει ότι δεν ισχύει στην πορτογαλική έννομη τάξη και στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της σύμφωνης ερμηνείας. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ακόμη και αν μια τέτοια σύμφωνη ερμηνεία δεν είναι δυνατή, οδηγία μπορεί να τύχει άμεσης εφαρμογής, χωρίς να έχει μεταφερθεί, εφόσον έχει παρέλθει η προθεσμία μεταφοράς, παρέχει δικαιώματα και το περιεχόμενο του κανόνα που απονέμει τα δικαιώματα αυτά είναι αρκούντως σαφές, ακριβές και απαλλαγμένο αιρέσεων, όπως συμβαίνει εν προκειμένω. Επομένως, μολονότι η οδηγία 2010/64 δεν έχει μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο της Πορτογαλίας, πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις ώστε να παράγει στην εσωτερική έννομη τάξη άμεσα αποτελέσματα, ιδίως κάθετο άμεσο αποτέλεσμα, με αποτέλεσμα να είναι δυνατή η επίκληση της άμεσης εφαρμογής της ενώπιον κάθε δικαστηρίου της Ένωσης.
- 14 Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να καθοριστεί με σαφήνεια η εφαρμογή και η διασφάλιση του δικαιώματος σε διερμηνέα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, καθόσον ο TL είχε στη διάθεσή του διερμηνέα μόνο κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου. Ωστόσο, όσον αφορά τη μετάφραση διαδικαστικών εγγράφων η οδηγία 2010/64 προβλέπει σαφή κατάλογο πράξεων που πρέπει να μεταφραστούν, οι οποίες ορίζονται ως «στοιχειώδη δικαιώματα», αντίστοιχα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, της ΕΣΔΑ, το οποίο προβλέπει ελάχιστο αριθμό εγγράφων τα οποία η έννομη τάξη της Ένωσης έκρινε προσήκον και εύλογο να ορισθούν.
- 15 Συναφώς, στην απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2017, *Sleutjes* (C-278/16, EU:C:2017:[757]), το Δικαστήριο έκανε δεκτό ότι «το άρθρο 3 της οδηγίας 2010/64 έχει την έννοια ότι πράξη, όπως η προβλεπόμενη από το εθνικό δίκαιο απόφαση η οποία αποσκοπεί στην επιβολή κυρώσεων για ποινικά αδικήματα ήσσονος σημασίας και εκδίδεται από δικαστή κατόπιν απλοποιημένης μονομερούς διαδικασίας, αποτελεί “ουσιώδες έγγραφο”, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, η γραπτή μετάφραση του οποίου πρέπει, σύμφωνα με τις τυπικές προϋποθέσεις που θεσπίζει η διάταξη αυτή, να διασφαλίζεται για τους υπόπτους ή τους κατηγορουμένους που δεν κατανοούν τη γλώσσα της σχετικής διαδικασίας, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να ασκήσουν το δικαίωμα υπερασπίσεώς τους και να διασφαλιστεί, συνεπώς, η διεξαγωγή δίκαιης δίκης».
- 16 Η πορτογαλική ποινική δικονομία δεν περιέχει κανέναν κανόνα που να καθιερώνει παρόμοιο κατάλογο στοιχειωδών δικαιωμάτων ή εγγράφων που υποβάλλονται σε μετάφραση ούτε προβλέπει ελάχιστο αριθμό εγγράφων προς μετάφραση. Ωστόσο, το δικαίωμα αυτό στη μετάφραση ουσιωδών εγγράφων

επιβάλλεται απευθείας στο πορτογαλικό κράτος και στα δικαστήριά του, τα οποία οφείλουν να διασφαλίζουν, κατά κανόνα, τη μετάφραση σε «οποιαδήποτε απόφαση συνεπάγεται τη στέρηση της ελευθερίας ενός προσώπου, οποιοδήποτε έγγραφο απαγγελίας κατηγορίας και οποιαδήποτε δικαστική απόφαση», καθώς και στα έγγραφα που πρέπει να προστεθούν σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας.

- 17 Ως εκ τούτου, θα έπρεπε να είχαν μεταφραστεί οι διαδικαστικές πράξεις του κατηγορητηρίου και της υποβολής της ΔΤΚ, καθώς και η διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής, ως καταδικαστική απόφαση στερητική της ελευθερίας, όπως επίσης και η αντίστοιχη κοινοποίηση, μεταφράσεις οι οποίες δεν διενεργήθηκαν.
- 18 Ομοίως, στην απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2017, *Sleutjes* (C-278/16, EU:C:2017:[757]), γίνεται δεκτό ότι αν καταδικαστική απόφαση «[...] απευθύνεται σε συγκεκριμένο πρόσωπο μόνον στη γλώσσα της σχετικής διαδικασίας, καίτοι το πρόσωπο αυτό δεν είναι γνώστης της συγκεκριμένης γλώσσας, το εν λόγω πρόσωπο δεν είναι σε θέση να κατανοήσει τις σε βάρος του κατηγορίες και δεν μπορεί, συνεπώς, να ασκήσει λυσιτελώς το δικαίωμα υπερασπίσεώς του, εάν δεν του παρασχεθεί μετάφραση της εν λόγω αποφάσεως σε γλώσσα την οποία κατανοεί».
- 19 Εξάλλου, η οδηγία 2012/13, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, τυγχάνει άμεσης εφαρμογής στην Πορτογαλία από τις 2 Ιουνίου 2014 και εφαρμόζεται επίσης στην παρούσα διαδικασία λαμβανομένου υπόψη του χρόνου των πραγματικών περιστατικών που αποτελούν το αντικείμενό της.
- 20 Το δικαίωμα του κατηγορουμένου να ενημερώνεται σε γλώσσα που κατανοεί είναι συγκεκριμένο και πραγματικό δικαίωμα, όπως εκτίθεται στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 19ης Δεκεμβρίου 1989 στην υπόθεση *Kamasinski* κατά Αυστρίας, συνεπώς, δεν αρκεί οι δικαστικές αρχές να περιορίζονται στον ορισμό διερμηνέα, αλλά είναι αναγκαία η μεταγενέστερη άσκηση ορισμένης εποπτείας κατά την άσκηση των καθηκόντων του.
- 21 Το άρθρο 6, [παράγραφος 3] στοιχεία α' και ε', της ΕΣΔΑ, προβλέπει ότι ο κατηγορούμενος έχει κατ' ελάχιστον δικαίωμα «όπως πληροφορηθή, εν τη βραχυτέρα προθεσμία εις γλώσσαν την οποίαν εννοεί και εν λεπτομερεία την φύσιν και τον λόγον της εναντίον του κατηγορίας», όπως επίσης «να τύχει δωρεάν παραστάσεως διερμηνέως, εάν δεν εννοεί ή δεν ομιλεί την χρησιμοποιουμένην εις το δικαστήριον γλώσσαν».
- 22 Επομένως, δεδομένου ότι οι νομικές διατάξεις είναι σαφείς και εξαντλητικές, διασφαλίζουν δε ότι πρέπει να παρέχεται στον κατηγορούμενο διερμηνέας και μετάφραση από την έναρξη έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η συνήθης

πρακτική ορισμού διερμηνέα μόνον κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου, όπως συνέβη εν προκειμένω, δεν επαρκεί.

- 23 Δεδομένου ότι εν προκειμένω εθίγησαν τα δικαιώματα του εκκαλούντος σε διερμηνεία και μετάφραση των διαδικαστικών εγγράφων, καθώς και το δικαίωμα του ενημέρωσης, τα οποία κατοχυρώνονται στις εν λόγω οδηγίες, παραβιάστηκαν ωσαύτως τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές για το πορτογαλικό κράτος συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων του.
- 24 Λαμβανομένου υπόψη ότι ο TL είναι αλλοδαπός υπήκοος που δεν είναι γνώστης της πορτογαλικής γλώσσας, πρέπει να οριστεί διερμηνέας για κάθε διαδικαστική πράξη στην οποία παρίσταται, ιδίως κατά την ενημέρωση για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, όπως προβλέπεται στο άρθρο 92, παράγραφος 2, του ΚΠΔ.
- 25 Για να θεωρηθεί υπεύθυνος για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που υπείχε βάσει της ΔΤΚ, ο TL έπρεπε να έχει επίγνωση αυτών, πράγμα το οποίο ουδόλως συνέβη, δεδομένου ότι δεν του παρασχέθηκε καμία μετάφραση. Πράγματι, είναι αμφίβολο ότι ο TL κατανόησε έστω κατ' ελάχιστον τις εν λόγω υποχρεώσεις και καθήκοντα, πόσω μάλλον ότι ήταν σε θέση να προτείνει τις ακυρότητες λόγω παράλειψης ορισμού διερμηνέα και παράλειψης μετάφρασης διαφόρων διαδικαστικών πράξεων, πριν καταστεί απρόσβλητη η διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής.
- 26 Συνεπώς, το κατηγορητήριο και η ΔΤΚ, μαζί με άλλες μεταγενέστερες διαδικαστικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της κοινοποίησης της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής της ποινής, δεν μπορούν να έχουν καμία επίδραση στη διαδικασία, λαμβανομένου υπόψη του θεμελιώδους δικαιώματος υπεράσπισης του εκκαλούντος και του συνταγματικού δικαιώματος στη διεξαγωγή δίκαιης δίκης, τα οποία ικανοποιούνται μόνο αν του δοθεί η δέουσα ευκαιρία να υπερασπιστεί τον εαυτό του χωρίς να τον θέσει, άμεσα ή έμμεσα, σε μειονεκτική θέση έναντι της εγκαλούσας πλευράς, ιδίως της εισαγγελίας ως κατηγορούσας αρχής.
- 27 Οι ακυρότητες που προτείνει ο εκκαλών, δηλαδή η παράλειψη ορισμού διερμηνέα και η παράλειψη μετάφρασης του κατηγορητηρίου, της υποβολής της ΔΤΚ και της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής, καθώς και της αντίστοιχης κοινοποίησής της, δεν αποτελούν θεραπεύσιμες ακυρότητες (βλ. την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου στην υπόθεση με αριθ. 55/2017.9GBLGS.EI).
- 28 Ως εκ τούτου, μεταξύ άλλων, το κατηγορητήριο, η υποβολή της ΔΤΚ και η διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής, καθώς και η αντίστοιχη κοινοποίησή της όφειλαν να είχαν μεταφραστεί στη μητρική γλώσσα του εκκαλούντος. Επιπλέον, θα έπρεπε να είχε οριστεί από την αστυνομία ή από την εισαγγελία διερμηνέας για τον εκκαλούντα ήδη από τον χρόνο απαγγελίας του κατηγορητηρίου και την υποβολή της ΔΤΚ, κατά τον χρόνο της σύλληψής του ή, τουλάχιστον, όταν υποχρεώθηκε να υπογράψει τα έγγραφα που του επέδωσαν οι

αρχές, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι είχε κατανοήσει τις υποχρεώσεις που αναλάμβανε δυνάμει της ΔΤΚ.

- 29 Σύμφωνα με την ισχύουσα ποινική δικονομία η ΔΤΚ αποτελεί ουσιώδες έγγραφο που εμπίπτει στη διάταξη του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/64, και, ως εκ τούτου, πρέπει να μεταφράζεται στη μητρική γλώσσα του κατηγορουμένου, δεδομένου ότι στο έγγραφο αυτό μνημονεύονται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 196, παράγραφος 3, του ΚΠΔ.
- 30 Εξάλλου, δεδομένου ότι το πορτογαλικό κράτος έχει θετική υποχρέωση να προβεί σε ορισμένες πράξεις, η παράλειψη διενέργειας των πράξεων αυτών καταλογίζεται μόνο στο κράτος αυτό, συνεπώς οι προταθείσες δικονομικές ακυρότητες δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι καλύπτονται, αν δεν προταθούν από τον αποδέκτη της πράξης, κυρίως διότι για τις ακυρότητες αυτές είναι υπεύθυνες οι δικαστικές αρχές. Επιπλέον, οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις αρχές αυτές συνεπάγονται την κατάργηση όλων των κανόνων του εθνικού δικαίου που προσκρούουν στις διατάξεις των εν λόγω οδηγιών, οι οποίες θεσπίζουν κοινό κοινοτικό καθεστώς, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με το σύστημα πρότασης ακυροτήτων, προκειμένου να αρθούν οι παραλείψεις που αποδίδονται στο κράτος.
- 31 Κατά συνέπεια, οι επίμαχες εν προκειμένω διαδικαστικές πράξεις —δηλαδή το κατηγορητήριο, η υποβολή της ΔΤΚ, η διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της επιβληθείσας στον εκκαλούντα ποινής και η σχετική κοινοποίηση— είναι άκυρες ως εξυπαρχής ανίσχυρες, επομένως, στο μέτρο που δεν μπορούν να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα, πρέπει να κηρυχθούν άκυρες και να επαναληφθούν, πράγμα που συνεπάγεται την ακύρωση των μεταγενέστερων πράξεων.
- 32 Επιπλέον, αμφισβητείται η κρίση ότι το δικαίωμα ακρόασης του εκκαλούντος διασφαλίστηκε, επειδή εκπροσωπήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας από διορισμένη αυτεπαγγέλτως συνήγορο. Συγκεκριμένα, πέραν του γεγονότος ότι η συνήγορος που διορίστηκε γι' αυτόν δεν τον εκπροσώπησε ούτε στην πράξη με την οποία του απαγγέλθηκαν οι κατηγορίες, ούτε κατά την υποβολή της ΔΤΚ, απλώς και μόνο παρέστη στη δίκη και στην ακροαματική διαδικασία του άρθρου 495, παράγραφος 2, του ΚΠΔ και ζήτησε την καταβολή σε δόσεις της χρηματικής ποινής που επιβλήθηκε στον εκκαλούντα. Προηγουμένως δεν προσέβαλε καμία απόφαση που αφορούσε προσωπικά τον εκκαλούντα, άφησε δε να καταστούν απρόσβλητες όλες οι αποφάσεις που έθιγαν σοβαρά τα θεμελιώδη δικαιώματά του. Συναφώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το δικαίωμα ακρόασης του εκκαλούντος ασκήθηκε μέσω της αυτεπαγγέλτως διορισθείσας συνηγόρου, κατά συνέπεια θίγεται και το δικαίωμα αυτό που του αναγνωρίζει ο ΚΠΔ.
- 33 Η αποτυχία των προσπαθειών των αρχών να επικοινωνήσουν με τον εκκαλούντα, προκειμένου να εφαρμοστεί η υπό όρους αναστολή εκτέλεσης της ποινής —η οποία ήταν ο μοναδικός λόγος ανάκλησης της εν λόγω αναστολής— και η μη πραγματική παραλαβή της κλήτευσης, προκειμένου να εμφανιστεί ενώπιον του

δικαστηρίου για τους σκοπούς του άρθρου 495, παράγραφος 2, του ΚΠΔ, καθώς και της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης, οφείλονται σε αλλαγή κατοικίας εκ μέρους του εκκαλούντος, ο οποίος ισχυρίζεται ότι δεν έλαβε τις εν λόγω κοινοποιήσεις, επειδή πια δεν κατοικούσε στη διεύθυνση κατοικίας που είχε δηλώσει στην ΔΤΚ και ότι, δεδομένου ότι αυτή δεν είχε μεταφραστεί, αγνοούσε ότι όφειλε να ενημερώσει το δικαστήριο για την εν λόγω αλλαγή κατοικίας.

Σκεπτικό της διάταξης του Tribunal Judicial da Comarca de Beja (πρωτοδικείου Beja), με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση του εκκαλούντος

- 34 Το πρωτοδικείο δεν έκανε δεκτούς τους ισχυρισμούς του TL, αλλά, αντιθέτως, υιοθέτησε την πρόταση του εισαγγελέα, επί της οποίας στηρίχθηκε η εφεσιβαλλόμενη διάταξη, με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση του εκκαλούντος με το σκεπτικό ότι η παράλειψη ορισμού διερμηνέα και η παράλειψη μετάφρασης των προαναφερθεισών διαδικαστικών πράξεων συνιστούσαν σχετικές ακυρότητες, οι οποίες, ως εκ τούτου, έπρεπε να προταθούν εντός της προβλεπόμενης από τον νόμο προθεσμίας και, συνεπώς, είχαν ήδη καλυφθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.
- 35 Το δικαστήριο αυτό έκανε δεκτό ότι η παράλειψη ορισμού διερμηνέα ή η παράλειψη μετάφρασης, για κατηγορούμενο που δεν ομιλεί ή δεν κατανοεί την πορτογαλική γλώσσα, του κατηγορητηρίου και της κοινοποίησης της διάταξης που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 495 του ΚΠΔ, συνιστά σχετική ακυρότητα, η οποία πρέπει να προταθεί, όπως προβλέπει το άρθρο 120, παράγραφος 2, στοιχείο c, του ΚΠΔ.
- 36 Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 120, παράγραφος 3, στοιχεία a και d, του ΚΠΔ, οι ακυρότητες λόγω της παράλειψης μετάφρασης του κατηγορητηρίου και της διάταξης που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 495, του ΚΠΔ, θεωρούνται ότι έχουν καλυφθεί, διότι δεν προτάθηκαν κατά τον χρόνο απαγγελίας του κατηγορητηρίου, κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου ή το αργότερο πριν καταστεί απρόσβλητη η διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε στον κατηγορούμενο.
- 37 Επιπλέον, το πρωτοδικείο επισημαίνει ότι δεν αγνοεί το περιεχόμενο της οδηγίας 2010/64, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, ούτε το περιεχόμενο της οδηγίας 2012/13, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης.
- 38 Μολονότι, κατά γενικό κανόνα, μια οδηγία παράγει αποτελέσματα μόνο από τη μεταφορά της στην εσωτερική έννομη τάξη, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, οδηγία που δεν έχει μεταφερθεί ή που έχει μεταφερθεί εσφαλμένα, μπορεί να έχει ορισμένο άμεσο αποτέλεσμα (κάθετο άμεσο αποτέλεσμα) και οι ιδιώτες μπορούν να την επικαλεστούν ενώπιον δικαστηρίου στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν δεν έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο ή έχει μεταφερθεί εσφαλμένα· β) αν οι διατάξεις της οδηγίας είναι επαρκώς σαφείς, ακριβείς και

απαλλαγμένες αιρέσεων· γ) αν οι διατάξεις της οδηγίας παρέχουν δικαιώματα σε ιδιώτες, και δ) αν η προθεσμία για τη μεταφορά έχει εκπνεύσει.

- 39 Ωστόσο, το πρωτοδικείο εκτιμά ότι υπό το πρίσμα της εν λόγω νομοθεσίας της Ένωσης δεν καταργήθηκε ευθέως και ρητώς το εθνικό δίκαιο και ειδικότερα το άρθρο 120, παράγραφος 2 στοιχείο c, του ΚΠΔ, το οποίο προβλέπει την ακυρότητα που μπορεί να καλυφθεί και που πρέπει να προταθεί εντός των προθεσμιών της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου, λόγω της παράλειψης ορισμού διερμηνέα στις περιπτώσεις όπου ο νόμος το καθιστά υποχρεωτικό.
- 40 Εκτιμά ότι η υιοθέτηση μιας τέτοιας ερμηνείας (περί κατάργησης του εσωτερικού δικαίου), κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, χωρίς να προσδίδει καμία πρακτική συνέπεια στο άρθρο 120, παράγραφος 2, στοιχείο c, του ΚΠΔ, είναι αντίθετη προς το δίκαιο και δεν συνάδει με τις αρχές της Ένωσης που δεσμεύουν το πορτογαλικό κράτος (και τα δικαστήρια), ιδίως με την αρχή της σύμφωνης ερμηνείας, όπως ισχυρίζεται ο TL.
- 41 Με βάση τα ανωτέρω το πρωτοδικείο έκανε δεκτό ότι η παράλειψη μετάφρασης και η παράλειψη ορισμού διερμηνέα για αλλοδαπό κατηγορούμενο που δεν κατανοεί την πορτογαλική γλώσσα, είτε πρόκειται για την κοινοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ΔΤΚ είτε για την κοινοποίηση της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής της ποινής φυλάκισης, συνιστά σχετική ακυρότητα που πρέπει να προταθεί, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 120, παράγραφος 2, στοιχείο c, του ΚΠΔ. Η πρόταση της ακυρότητας αυτής πρέπει να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 120, παράγραφος 3, στοιχεία a και d, του ΚΠΔ, όπου ορίζονται προθεσμίες για την πρόταση αυτή, μετά την παρέλευση των οποίων η ακυρότητα θεωρείται ότι έχει καλυφθεί.
- 42 Εξάλλου, ο TL ήταν παρών κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου —του ορίστηκε κατάλληλη διερμηνέας και εκπροσωπήθηκε από συνήγορο— πράξη κατά την οποία μπόρεσε να ασκήσει πλήρως το δικαίωμα υπεράσπισής του, του παρουσιάστηκαν τα πραγματικά περιστατικά που του αποδίδονταν και του γνωστοποιήθηκε η οριστική απόφαση (όλες αυτές οι πράξεις μεταφράστηκαν προφορικά κατά την ίδια την πράξη).
- 43 Κατά τη διαδικασία διασφαλίστηκε το δικαίωμα ακρόασης του κατηγορουμένου: στον TL γνωστοποιήθηκαν δεόντως και εγκύρως όλες οι εκδοθείσες αποφάσεις και διατάξεις, εκπροσωπήθηκε συνεχώς καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας από συνήγορο, στην οποία γνωστοποιήθηκαν δεόντως και εγκύρως όλες οι διενεργηθείσες διαδικαστικές πράξεις (απόφαση, διατάξεις σχετικά με την κλήτευση του TL, προκειμένου να τύχει ακρόασης, και διάταξη περί ανάκλησης της αναστολής της ποινής φυλάκισης).
- 44 Όλες οι αποφάσεις και οι διατάξεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας κατέστησαν απρόσβλητες, δεδομένου ότι δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο ή αίτηση κατ' αυτών, συνεπώς οποιαδήποτε (τυχόν) ακυρότητα που αφορά την πορεία της διαδικασίας θεωρείται, στο στάδιο αυτό, ότι έχει καλυφθεί. Κατά συνέπεια και για

τους ανωτέρω λόγους το πρωτοδικείο απέρριψε το αίτημα ακύρωσης του TL λόγω έλλειψης νομικής βάσης.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 45 Οι οδηγίες 2010/64 και 2012/13 δεν έχουν μεταφερθεί στην πορτογαλική έννομη τάξη και οι αντίστοιχες προθεσμίες μεταφοράς τους έληξαν στις 27 Νοεμβρίου 2013 και στις 2 Ιουνίου 2014, αντίστοιχα.
- 46 Λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων του TL τα προς εξέταση και επίλυση ζητήματα είναι τα ακόλουθα:
- α) Να καθοριστεί αν οι οδηγίες 2010/64 και 2012/13 τυγχάνουν εφαρμογής στην εσωτερική έννομη τάξη μέσω «κάθετου άμεσου αποτελέσματος», υπερσχύοντας του εθνικού δικαίου, ή, επικουρικός, ελλείπει τέτοιου αποτελέσματος, μέσω της ερμηνείας του εθνικού δικαίου σύμφωνα με την «αρχή της σύμφωνης ερμηνείας» (όπως εκτίθεται στην απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, *Marleasing*, C-106/89, EU:C:1990:395, σκέψη 8).
- β) Εν πάση περιπτώσει –ανεξαρτήτως αν πρόκειται για κάθετο άμεσο αποτέλεσμα ή σύμφωνη ερμηνεία– θα πρέπει στη συνέχεια να καθοριστεί αν οι διαδικαστικές πράξεις των οποίων το κύρος αμφισβητείται από τον εκκαλούντα–κατηγορητήριο, υποβολή της ΔTK, κλήτευση για τους σκοπούς του άρθρου 495, παράγραφος 2, του ΚΠΔ και κοινοποίηση της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης– εμπίπτουν στην έννοια των «ουσιωδών εγγράφων» του άρθρου 3, της οδηγίας 2010/64, προκειμένου να διασφαλιστούν τα «στοιχειώδη δικαιώματα» που κατοχυρώνονται στο άρθρο 6, παράγραφος 3, της ΕΣΔΑ, καθώς και αν τα δικαιώματα σε διερμηνεία και μετάφραση των άρθρων 1 έως 3 της εν λόγω οδηγίας και του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 2012/13, έπρεπε να είχαν διασφαλιστεί στις πράξεις αυτές.
- γ) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ζήτημα, θα πρέπει να προσδιοριστούν οι έννομες και δικονομικές συνέπειες της παράλειψης ορισμού διερμηνεία και της παράλειψης μετάφρασης των πράξεων αυτών και, κατά συνέπεια, να προσδιοριστεί αν είναι συμβατή με την εφαρμογή των οδηγιών αυτών η ερμηνεία του άρθρου 120, παράγραφος 3, του ΚΠΔ, που υιοθέτησε το πρωτοδικείο, σύμφωνα με την οποία οι ακυρότητες σχετικά με την παράλειψη μετάφρασης της πράξης του κατηγορητηρίου, της υποβολής της ΔTK, της κλήτευσης για τους σκοπούς του άρθρου 495, παράγραφος 2, του ΚΠΔ και της κοινοποίησης της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής θεωρείται ότι έχουν καλυφθεί, διότι δεν προτάθηκαν κατά τον χρόνο απαγγελίας του κατηγορητηρίου, κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου ή προτού καταστεί απρόσβλητη η εν λόγω διάταξη.

- 47 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν συμβιβάζεται με την εφαρμογή των εν λόγω οδηγιών η υποστηριζόμενη από το πρωτοδικείο ερμηνεία του άρθρου 120, παράγραφος 3, του ΚΠΑ, δηλαδή ότι καλύπτονται οι ακυρότητες σχετικά με την παράλειψη μετάφρασης και ορισμού διερμηνεία κατά την υποβολή της ΔΤΚ, κατά την κλήτευση του καταδικασθέντος, για να εμφανιστεί ενώπιον του δικαστηρίου, για τους σκοπούς του άρθρου 495, παράγραφος 2, του ΚΠΑ, καθώς και σχετικά με την κοινοποίηση της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης, δεδομένου ότι δεν προτάθηκαν εντός των προθεσμιών που προβλέπει το άρθρο αυτό.
- 48 Πρόκειται για υπόθεση εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το ζήτημα που τίθεται είναι ο καθορισμός της προσήκουσας δικονομικής κύρωσης για τις άκυρες ποινικές διαδικαστικές πράξεις που διέπονται από κανόνες που θεσπίζουν νομικές πράξεις της Ένωσης. Ως εκ τούτου, κρίνεται επιτακτική η συμμόρφωση με τον σκοπό των επίμαχων οδηγιών, δεδομένου ότι κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης στην εσωτερική τους έννομη τάξη «λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του», σύμφωνα με το άρθρο 291 ΣΛΕΕ. Η παραδοχή αυτή στηρίζεται στις αρχές της κοινοτικής πίστης, της καλόπιστης συνεργασίας και της συνολικής συνοχής της έννομης τάξης της Ένωσης και, επομένως, οι παραβάσεις των κανόνων του δικαίου της Ένωσης δεν μπορούν να πάψουν να τιμωρούνται, καθόσον ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι η διασφάλιση της επίτευξης των σκοπών που επιδιώκουν οι παραβιασθέντες κανόνες.
- 49 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της εφαρμογής των διατάξεων των οδηγιών, εν προκειμένω με κάθετο άμεσο αποτέλεσμα, υπό το πρίσμα της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, συνεπάγεται τη μη εφαρμογή όλων των διατάξεων του εθνικού δικαίου που αντίκεινται στις διατάξεις των εν λόγω πράξεων της Ένωσης. Ωστόσο, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, όπως φαίνεται να διαμορφώνεται η υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να προσδιοριστεί αν το καθεστώς θεραπείας ακυροτήτων του άρθρου 120, παράγραφος 3, του ΚΠΑ, όπως εφαρμόστηκε στην εφεσιβαλλόμενη διάταξη, προσκρούει όντως στους κανόνες των οδηγιών που ζητείται να εφαρμοστούν ή αν δύναται να συνυπάρξει με τους κανόνες αυτούς.
- 50 Στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τα ρητώς προβλεπόμενα στο άρθρο 267 ΣΛΕΕ, εθνικό δικαστήριο, ενώπιον του οποίου ανακύπτει ζήτημα ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης σε εκκρεμή υπόθεση, δύναται ή οφείλει – ανάλογα με το αν οι αποφάσεις του υπόκεινται σε ένδικα μέσα – να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 400, παράγραφος 1, στοιχείο c, του ΚΠΑ, η απόφαση που πρέπει να ληφθεί δεν υπόκειται σε τακτικό ένδικο μέσο, το αιτούν δικαστήριο οφείλει δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ να παραπέμψει στο Δικαστήριο το ανωτέρω προδικαστικό ερώτημα.
- 51 Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, εφόσον συντρέχει υποχρέωση παραπομπής, δεν υφίσταται εν προκειμένω κανένας λόγος απαλλαγής

του εθνικού δικαστηρίου από την υποχρέωση παραπομπής, δεδομένου ότι ούτε οι οδηγίες που ζητείται να εφαρμοστούν είναι σαφείς από μόνες τους, ούτε η νομολογία του Δικαστηρίου έχει αποφασίσει το περιεχόμενο των οδηγιών αυτών ειδικά ως προς τη σημασία τους για το ζήτημα που παραπέμπεται. Επομένως, δεν πρόκειται για κάποια από τις προβλεπόμενες στη νομολογία περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση προδικαστικής παραπομπής.

- 52 Επίσης, επισημαίνεται ότι το άρθρο 267, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, προβλέπει ρητώς ότι «όταν ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο αποφαινεται το συντομότερο δυνατόν». Δεδομένου ότι ο εκκαλών στην υπό κρίση υπόθεση κρατείται στη φυλακή από τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 σε εκτέλεση της διάταξης περί ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης που του επιβλήθηκε και, δεδομένου ότι με την έφεση αμφισβητείται το κύρος της διάταξης αυτής, πρέπει να ζητηθεί η υπαγωγή της προδικαστικής παραπομπής σε ταχεία ή επείγουσα διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 επ. του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και του άρθρου 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου.
- 53 Για τους ανωτέρω λόγους το αιτούν δικαστήριο αποφασίζει:
1. Να παραπέμψει το ανωτέρω προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.
 2. Να ζητήσει την υπαγωγή της προδικαστικής παραπομπής σε ταχεία ή επείγουσα διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 267, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, τα άρθρα 105 επ. του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και το άρθρο 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου.